

**CURTEA SUPREMĂ
DE JUSTIȚIE**

ÎNCHEIERE

cu privire la inadmisibilitatea recursului declarat de către Casa Națională de Asigurări Sociale,

în cauza de contencios administrativ, intentată la acțiunea depusă de Cornel Chirilov împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale privind anularea actului administrativ individual defavorabil, obligarea emiterii actului administrativ individual favorabil,

împotriva deciziei din 08 noiembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău,

*(Dosarul nr. 3ra-69/24
PIGD 2-22046518-01-3ra-19012024)*

Recursul este vădit neîntemeiat. Art. 246 alin. (2) lit. h) din Codul administrativ. Dezacordul recurentei cu decizia instanței de apel nu constituie un temei de casare a ei.

Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani, jud. G. Cazacu
Curtea de Apel Chișinău, jud. V. Negru, I. Dutca, E. Palanciuc

07 octombrie 2026

Textul corespunde originalului

Examinând în lipsa părților recursul declarat de către Casa Națională de Asigurări Sociale,

Curtea Supremă de Justiție, în completul compus din:

Diana Stănilă, *Președinte*,

Ana Cucerescu

Gheorghe Stratulat, *judecători*,

constată următoarele:

ÎN FAPT

1. La 04 aprilie 2022 Cornel Chirilov a depus acțiune în contencios administrativ împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale, prin care a solicitat anularea deciziei Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Dubăsari nr.06/2022/505 din 02 martie 2022, anularea răspunsului Casei Naționale de Asigurări Sociale nr. C-465/22 din 10 martie 2022, obligarea stabilirii și calculării pensiei lui Cornel Chirilov începând cu data de 02 februarie 2022, în cuantum de 50% (procente) din solda lunară ținând cont de certificatul eliberat de către Inspectoratul de Poliție Dubăsari nr. 34/34-641 din 07 februarie 2022 (f.d.5-6).

2. În motivarea acțiunii Cornel Chirilov a indicat că, a activat în organele afacerilor interne de la 01 august 2001 până la 01 februarie 2022. În legătură cu acumularea stagiului necesar pentru acordarea dreptului la pensie pe linia Ministerului Afacerilor Interne, reclamantul a demisionat din funcție și s-a adresat către Casa Teritorială de Asigurări Sociale Dubăsari cu cerere privind stabilirea pensiei pentru vechimea în muncă.

3. Prin decizia Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Dubăsari nr.06/2022/5505 din 02 martie 2022, ultimului i s-a refuzat în stabilirea pensiei pentru vechime în muncă. Nefiind de acord cu decizia dată, reclamantul s-a adresat către Casa Națională de Asigurări Sociale cu o cerere prealabilă prin care a solicitat anularea deciziei nominalizate cu stabilirea și calcularea pensiei pentru limita de vârstă ținând cont de certificatul eliberat de către Inspectoratul de Poliție Dubăsari nr.34/34-641 din 07 februarie 2022. Iar, la 10 martie 2022 prin răspunsul nr.C-465/22, Casa Națională de Asigurări Sociale a respins cererea prealabilă.

4. În opinia reclamantului decizia Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Dubăsari nr.06/2022/5505 din 02 martie 2022 cât și răspunsul Casei Naționale de Asigurări Sociale nr.C-465/22 din 10 martie 2022 sunt neîntemeiate și ilegale, pasibile de a fi anulate, din următoarele considerente.

POZIȚIA INSTANȚEI DE FOND

5. Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani din 19 mai 2022 s-a admis acțiunea, s-a anulat decizia Casei Teritoriale de Asigurări Sociale

Dubăsari nr.06/2022/505 din 02 martie 2022 și răspunsul Casei Naționale de Asigurări Sociale nr. C-465/22 din 10 martie 2022, asupra cererii prealabile. S-a obligat Casa Națională de Asigurări Sociale de a stabilirii și calcula în privința reclamantului Cornel Chirilov, începând cu data de 02 februarie 2022, pensia în cuantum de 50% (procente) din solda lunară ținând cont de certificatul eliberat de către Inspectoratul de Poliție Dubăsari nr. 34/34-641 din 07 februarie 2022 (f.d.57, 63-67).

6. La 23 mai 2022, Casa Națională de Asigurări Sociale a declarat apel nemotivat împotriva hotărârii instanței de fond, ulterior la 19 iulie 2022 a prezentat în termen motivarea apelului, solicitând admiterea cererii de apel, casarea hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani din 19 mai 2022, cu pronunțarea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii (f.d.60-62, 75-77).

POZIȚIA INSTANȚEI DE APEL

7. Curtea de Apel Chișinău prin decizia din data de 08 noiembrie 2023 a respins apelul declarat de către Casa Națională de Asigurări Sociale, a menținut hotărârea din 19 mai 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani. (f.d. 107,108-117)

8. Curtea de Apel Chișinău, în temeiul art.31 din Legea nr. 156-XIV din 14 octombrie 1998, art. 13 lit. a), art. 48 din Legea privind sistemul public de pensii nr. 156-XIV din 14 octombrie 1998, pct. 7 lit. a), b) și pct. 8, lit. d) din Hotărârea Guvernului nr. 78 din 21 februarie 1994 cu privire la modul de calculare a vechimii în muncă, stabilire și plată a indemnizațiilor militarilor, persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne, colaboratorilor Centrului Național Anticorupție și sistemului penitenciar, a concluzionat că cererea de chemare în judecată depusă de către Cornel Chirilov este întemeiată, deoarece s-a stabilit că acesta întrunește condițiile art.13 a Legii asigurării cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne nr. 1544-XII din 23 iunie 1993, adică vechimea necesară în muncă ce permite dreptul la pensie.

9. În acest sens instanța de apel a menționat că, penitenciarele de tip închis, izolatoarele de urmărire penală (izolatoare de detenție provizorie) și instituțiile destinate pentru deținerea și tratarea bolnavilor contagioși și bolnavilor psihici, sunt entitățile care cad sub incidența reglementărilor pct. 8 al Hotărârii Guvernului nr. 78 din 21 februarie 1994.

10. Totodată, prevederile menționate, instituie, în mod imperativ, respectarea cumulativă a două condiții, pentru calcularea vechimii în muncă, cu acordarea înlesnirilor reglementate de lit. d) pct. 8 al Hotărârii Guvernului nr. 78 din 21 februarie 1994: solicitantul să-și execute serviciul într-o instituție subdiviziunea căreia este în pct. 8 a Hotărârii Guvernului nr. 78 din 21 februarie 1994 și să-și exercite serviciul nemijlocit în închisori, izolatoare de urmărire penală (izolatoare de detenție provizorie) și instituțiile destinate pentru

deținerea și tratarea bolnavilor contagioși și bolnavilor psihici. Condiții care în speță au fost întrunite.

EXERCITAREA CĂII DE ATAC ÎN ORDINE DE RECURS

11. Împotriva deciziei instanței de apel a depus recurs, Casa Națională de Asigurări Sociale, prin care a solicitat admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel, cu pronunțarea unei noi decizii privind respingerea cererii de chemare în judecată. (f.d. 127-129)

12. În motivarea recursului Casa Națională de Asigurări Sociale a menționat că instanța de apel nu a verificat totalitate circumstanțelor de fapt și de drept indicat de cererea de apel.

13. Autoritatea publică recurentă a atras atenția, că intimatul la data depunerii cererii nu întrunea condițiile de asigurare cu pensie pentru vechimea în muncă, or, Izolatorul de Detenție Provizorie nu face parte din instituțiile penitenciare care se regăsesc la art. 11 alin. (2) din Legea nr. 300/2017 deci pretențiile acestuia sunt neîntemeiate.

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

14. Art. 245 din Codul administrativ prevede următoarele:

„Recursul se depune la Curtea Supremă de Justiție în termen de două luni de la pronunțarea hotărârii sau a deciziei motivate, dacă legea nu stabilește un alt termen.”

15. Art. 245¹, alin. (1) din Codul administrativ statuează că:

„Recursul este admis dacă:

- a) interpretarea legii din hotărârea sau decizia contestată este contrară jurisprudenței uniforme a Curții Supreme de Justiție;
- b) prin admiterea recursului, se schimbă sau se consolidează jurisprudența Curții Supreme de Justiție;
- c) hotărârea sau decizia vizează drepturile persoanei care nu a fost atrasă în proces;
- d) hotărârea sau decizia este arbitrară sau se bazează în mod determinant pe aprecierea vădit nerezonabilă a probelor;
- e) a fost admis neîntemeiat un apel introdus tardiv;
- f) instanța nu a fost compusă potrivit legii sau hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.”

16. Art. 246 alin. (1) din Codul administrativ prevede că:

„Curtea Supremă de Justiție examinează din oficiu admisibilitatea cererii de recurs. Dacă recursul este inadmisibil, completul din 3 judecători adoptă o încheiere irevocabilă. Încheierea privind inadmisibilitatea recursului, care conține sumar faptele cauzei, motivele și temeiul inadmisibilității, se publică pe pagina web oficială a Curții Supreme de Justiție și se comunică părților.”

17. Art. 246 alin. (2), lit. h) din Codul administrativ, reglementează că:

„ Recursul se declară inadmisibil în special când recursul este vădit neîntemeiat.”

ASPECTE DE PROCEDURĂ

18. Referitor la termenul de declarare a recursului, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție atestă că, decizia Curții de Apel Chișinău a fost pronunțată public la 08 noiembrie 2023. Conform extrasului din poșta electronică a Curții de Apel Chișinău, decizia motivată a fost notificată participanților la proces, prin intermediul poștei electronice, la 09 ianuarie 2024. (f.d.121)

Recursul motivat a fost depus de către Casa Națională de Asigurări Sociale la 12 ianuarie 2024. (f.d.1247-129)

În asemenea circumstanțe completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră că, în speță, calea de atac în ordine de recurs a fost demarată în interiorul termenului legal.

MOTIVAREA INSTANȚEI

19. Din analiza prevederilor legale reținute supra, rezultă că admisibilitatea sau inadmisibilitatea recursului, în special, urmează să însușească, în condițiile Codului administrativ, exercitarea efectivă a unui control de legalitate veritabil, bazat pe temeuri concludente și serioase. Astfel, normele precitate oferă un drept exclusiv al instanței de recurs de a filtra cererile de recurs care nu prezintă o motivare suficient de serioasă.

20. În această ordine de idei, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că, Codul administrativ dezvoltă nu doar caracterul nedevalid al recursului, dar și cerința de seriozitate a cererii din perspectiva invocării unor veritabile și esențiale încălcări de drept procedural și material capabile să răstoarne deciziile instanței de apel contestate sau, după caz, hotărârile Curții de Apel ca primă instanță într-o eventuală examinare în fond și invocare *ex officio* a erorilor de drept.

21. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție notează că pentru a trece testul de admisibilitate, cererea de recurs trebuie să conțină o motivare convingătoare și întemeiată în condițiile nominalizate mai sus. În consecutivitate, motivarea cererii de recurs în circumstanțele expuse se referă la formalitățile pe care trebuie să le întrunească cererea în vederea rezistării testului și filtrului de admisibilitate.

22. Instanța de recurs atestă că motivele de casare, invocate în recursul depus de Casa Națională de Asigurări Sociale nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 245¹ din Codul administrativ, deoarece se referă la dezacordul autorității recurente cu soluția pronunțată de Curtea de Apel Chișinău și nu relevă interpretarea contrară a legii și aplicarea eronată a normelor de drept material sau procedural sau că aceasta s-ar baza în mod determinant pe aprecierea vădit nerezonabilă a probelor, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

23. Din analiza recursului declarat de către Casa Națională de Asigurări Sociale rezultă, că recurenta nu a invocat temeiul legal în baza căruia își întemeiază recursul, dar a făcut trimitere la prevederile art. 244-248 din Codul administrativ, fără a indica expres temeiul de admisibilitate a recursului.

24. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție notează faptul că dezvoltarea recursului trebuie să cuprindă o motivare corespunzătoare, în sensul arătării cu claritate a acelor critici, care sunt de natură a învedera netemeinicia hotărârii/deciziei și care se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 245¹ din Codul administrativ. Nu este suficientă simpla expunere a circumstanțelor faptice ale cauzei, fiind necesară motivarea recursului cu indicarea motivelor de netemeinicie pe care se bazează, precum și dezvoltarea lor. Motivarea recursului însemnând nu doar exprimarea nemulțumirii față de actul de dispoziție pronunțat în apel, ci expunerea tuturor motivelor pentru care, din punctul de vedere al părții, instanța a pronunțat o hotărâre neîntemeiată. Recursul nu se poate limita la o simplă indicare a textelor de lege, ci implică determinarea greșelilor imputate Curții de Apel Chișinău și o minimă argumentare a criticii în fapt și în drept, precum și indicarea probelor pe care se bazează aceste critici.

25. Simpla trimitere la un text de lege, fără explicarea pretensei interpretări și/sau aplicări eronate a prevederilor legale de către Curtea de Apel Chișinău, nu echivalează cu un argument. Dacă ar proceda la examinarea unui asemenea pretins argument, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție s-ar substitui autorului recursului, fapt care ar echivala cu un control efectuat din oficiu.

26. La caz, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție atestă, că motivele de casare, invocate în recursul depus de Casa Națională de Asigurări Sociale nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 245¹ din Codul administrativ, deoarece argumentele invocate în recurs sunt irelevante, care nu au putere să răstoarne soluția instanței de apel, care în temeiul art. 219 din Codul administrativ a cercetat starea de fapt în baza tuturor probelor prezentate în dosarul administrativ, precum și a celor prezentate în instanța de judecată.

27. Astfel, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție menționează că, recursul depus de Casa Națională de Asigurări Sociale conține obiecții de fapt și de drept similare celor expuse în cererea de apel, care au fost analizate minuțios de către Curtea de Apel Chișinău, fiind apreciate în mod corespunzător.

28. Pe latura procesuală a recursului, completul mai reține că argumentarea recursului se rezumă în esență la reluarea tezelor de fond, fără o individualizare clară a motivelor de admisibilitate prevăzute limitativ de art. 245¹ din Codul administrativ. Chiar și trecând peste această deficiență și analizând pe fond, criticile se dovedesc nefondate pentru rațiunile expuse.

29. În consecință, nu există aparența unei încălcări a dreptului recurteii la soluționarea tuturor argumentelor cu privire la judecarea cauzei în prima instanță, în modul în care este garantat de art. 6 §1 al Convenției.

30. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție accentuează că admisibilitatea recursului trebuie privită și în contextul rolului și funcției legale a instanței judecătorești supreme care constă, în special, în asigurarea și interpretarea uniformă a legilor la examinarea cauzelor de contencios administrativ. Astfel, motivarea oricărei cereri de recurs trebuie să țină cont pentru a trece filtrul de admisibilitate și a avea succes, de aceste însușiri de ordin legal fundamental.

31. În acest sens, CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise (a se vedea hotărârile CtEDO Golder c. Regatul Unit, 1975, §38; Stanev c. Bulgariei [MC], 2012, §230). Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (a se vedea hotărârea CtEDO Luordo c. Italiei, 2003, §85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (a se vedea hotărârea CtEDO Levages Prestations Services c. Franței, 1996, §45).

32. Curtea de la Strasbourg a mai reiterat că modul de aplicare a art. 6 din CEDO procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de specificul acestor proceduri, urmând a se ține cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem (a se vedea hotărârea CtEDO Botten c. Norvegiei, 1996, §39). La fel, conform jurisprudenței CtEDO, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea hotărârea CtEDO Helmers c. Suediei, 1991, §31, 36).

33. Din aceste motive, în conformitate cu art. 230 și art. 246 alin. (2) lit. h) din Codul administrativ,

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI,

Declară inadmisibil recursul depus de către Casa Națională de Asigurări Sociale.

Încheierea este irevocabilă.

Președinte

Diana Stănilă

Judecători

Ana Cucerescu

Gheorghe Stratulat